

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

05 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte - Constantin Alerguș,

judecătorii - Iurie Diaconu, Ion Guzun, Liliana Catan, Maria Ghervas,

a judecat fără citarea părților recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Tăut Dorina, de reprezentantul părții vătămate SRL "Mobvaro-M", Benderschi Valeriu și avocatul Lozan Oleg în numele inculpatului Iscolinîi Dumitru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2015, în cauza penală în privința lui

Iscolinîi Dumitru Alexei, născut la 22.09.1970, originar din s. Gura Căinarului, r-nul Florești, domiciliat în mun. Chișinău, str. Bogdan Voevod, 2, ap.142.

Termenul de examinare a cauzei:

instanța de fond: 12.08.2010 - 29.03.2013;

instanța de apel: 25.04.2013 - 11.06.2014,
23.01.2015 - 14.12.2015;

instanța de recurs: 19.08.2014 - 25.11.2014 -
- *dispus rejudecarea cauzei*,
10.03.2016 - 05.07.2016.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 29 martie 2013 Iscolinîi D. a fost achitat de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (5), 335 alin. (3) lit. b), 361 alin. (2) lit. d) și 314 alin. (1) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptelor infracționale.

2. De către organul de urmărire penală, Iscolinîi D. a fost învinuit de faptul că, activînd în calitate de director al SA "Transcereale", fiind persoană care gestionează o organizație comercială, în scopul însușirii ilegale a bunurilor SA "Transcereale" încredințate în administrarea lui, în perioada anului 2003, a folosit situația de serviciu în interes material, la înstrăinarea mijloacelor fixe, ce aparțineau cu drept de proprietate SA "Transcereale", prin ce a cauzat daune în proporții deosebit de mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice SRL "Mobvaro-M", în următoarele circumstanțe:

Contrar prevederilor art. 83 alin. (1) lit. a) și alin. (2) a Legii cu privire la Societățile pe Acțiuni, pct. 7.2 alin. (5) din Statutul SA "Transcereale", directorul acesteia, Iscolinîi D. în scopul înstrăinării la prețuri diminuate a patrimoniului întreprinderii, cetățenilor Tataru C. și Iscolnîi M. (mama lui Iscolnîi D.), a organizat și a petrecut ședința Consiliului societății, la care s-a decis înstrăinarea a 7 imobile ale întreprinderii, necătfînd la faptul că valoarea de piață a imobilului dat constituia 74,99 % din costul activelor societății (potrivit raportului de expertiză nr. 1310 seria AA nr. 002876 din 01.06.2009) și decizia privind comercializarea imobilului urma a fi adoptată de către adunarea generală a acționarilor.

Pentru comercializarea mijloacelor fixe neutilizate în procesul tehnologic Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (MAIA) a eliberat directorului SA "Transcereale", Iscolinîi D., autorizația cu nr. 08-04/201/4191, din 09.10.2003, în care era menționat faptul, că aceste active pot fi comercializate contra mijloacelor bănești prin negocieri directe, dacă pentru aceste active pînă la publicarea comunicatului informativ a fost propus un preț mai mare decît prețul inițial și condiții mai avantajoase, condiții prevăzute de pct. 13 al Regulamentului cu privire la modul de comercializare a activelor neutilizate în procesul tehnologic al întreprinderilor, aprobat prin HG nr. 665, din 29.11.1996.

Fără a efectua licitația publică și contrar prevederilor pct. 10 și pct. 12 din Regulamentul cu privire la modul de comercializare a activelor neutilizate în procesul tehnologic al întreprinderilor, aprobat prin HG nr. 665, din 29.11.1996, potrivit cărora activele întreprinderilor, neutilizate în procesul tehnologic pot fi comercializate tuturor solicitanților contra mijloacelor bănești la licitații "cu strigare", licitații "cu reducere" sau, în unele cazuri, prin negocieri directe în condiții de transparență, prin contractele de vânzare-cumpărare din 30.12.2003, SA "Transcereale" a înstrăinat unor persoane terțe:

- imobilul lit. "C" cu suprafața de 119,6 m² și lit. "D" cu suprafața de 112,8 m², cet. Buză V. la prețul de 99 800 lei, iar ulterior, imobilul lit. "C" a fost vîndut de către acesta cet. Iscolinîi M. prin contractul de vânzare - cumpărare din 26.05.2004, la prețul de 47 879 lei;

- imobilul lit. "F" cu suprafața de 457,1 m², SA "Orizont" la prețul de 270 mii lei, ulterior vîndut de către acesta cet. Tataru C. prin contractul de vânzare - cumpărare din 23.12.2006, la prețul de 275 mii lei;

- imobilele lit. "E" cu suprafața de 127,5 m², lit. "M" cu suprafața de 22,3 m², lit. U cu suprafața de 74,8 m² și lit. N cu suprafața de 9,2 m², cet. Șalaru M. la prețul de 99 800 lei, ulterior vîndut de către acesta cet. Mereuță A. prin contractual de vânzare - cumpărare din 15.10.2004. La 14.03.2005 cet. Mereuță A. prin contractul de vânzare - cumpărare a înstrăinat imobilele menționate cet. Tataru C. la prețul de 90 000 lei.

Ca urmare, imobilele devenind în patru cazuri proprietatea lui Tataru C., care este fiul lui Tataru P. - director al Departamentului Mecanizare Agroservicii și Protecția Muncii al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, iar în trei

cazuri proprietar a devenit ex-directorul SA "Transcereale" Iscolnii D., care în prezent gestionează mijloacele fixe în cauză.

Tot el a fost învinuit, precum că fiind persoană cu funcție de răspundere care gestionează o organizație comercială, avînd drepturi și obligațiuni în vederea exercitării funcțiilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, urmărind scopul său criminal, a confecționat, deținut și folosit documente oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații, acțiuni ce s-au soldat cu cauzarea de daune în proporții mari.

Astfel, Iscolinii D., în virtutea funcției ocupate, neținînd cont de prevederile Legii nr. 163, din 13.07.2007, cu privire la societățile pe acțiuni, a depășit limitele competenței stabilite la art. 69 al legii menționate, care prevedea că, *organul executiv al societății asigură îndeplinirea hotărîrilor adunării generale a acționarilor, deciziilor consiliului societății și este subordonat consiliului societății*, contrar acestora, la 06.08.2003, inculpatul a emis un act juridic fictiv cu titlul de document oficial, și anume ordinul nr. 02, care conținea date false privind formarea comisiei pentru aprecierea costului real al fondurilor fixe ale SA "Transcereale", în baza deciziei consiliului SA "Transcereale". În contextul creării comisiei procesul - verbal a fost întocmit abia la 07.08.2003.

Tot el, a fost învinuit de faptul că, avînd calitatea de *învinuit* în săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (5), art. 335 alin. (3) lit. b) și art. 361 alin.(2) lit. d) Codul penal, în procesul penal aflat la examinare în fond la Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, avînd scopul ascunderii adevărului în procesul de înfăptuire a justiției și eschivarea sa de la răspundere penală, intenționat, prin promisiuni și oferirea avantajelor de ordin nepatrimonial, l-a determinat pe martorul Buză V. la depunerea declarațiilor mincinoase în cadrul procesului penal.

2.1. În motivarea soluției instanța de judecată a indicat că acțiunile acestuia nu pot fi considerate drept infracțiuni, deoarece relațiile între participanții convențiilor sunt reglementate de dreptul civil, constituind un delict civil, care urmează a fi soluționat în conformitate cu procedura civilă. În aceste condiții instanța de judecată a considerat necesar de a pronunța o sentință de achitare invocînd drept temei, că nu a fost stabilit faptul infracțiunii.

Instanța de fond a menționat că, în speță nu există *legătură causală* între presupusul prejudiciu cauzat SA "Mobvaro-M" și acțiunile lui Iscolinii D., or la momentul procurării de către SA "Mobvaro-M", în anul 2008 a activelor SA "Ex-Prod-Trans" (fosta SA "Transcereale"), bunurile imobile erau deja înstrăinate încă în anul 2003, nefiind proprietatea ultimei.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri procurorul și de reprezentantul părții vătămate SRL "Mobvaro-M", Benderschi V., care au solicitat:

- *procurorul*, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de condamnare a lui Iscolinii D. în baza:

- art. 191 alin. (5) Cod penal, la 12 ani închisoare;
- art. 314 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare;

- art. 335 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 6 ani închisoare;
- în baza art. 361 alin. (2) lit. d) Cod penal, la 4 ani închisoare.

Iar conform art. 84 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i stabilită pedeapsă definitivă de 18 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

În motivarea apelului declarat procurorul a invocat că, instanța de fond nu a dat apreciere faptului că prin actul de estimare din 15.08.2003, au fost încălcate normele imperative ale art. 97 alin. (4) din Titlul IV al Codului fiscal, aprobat prin Legea nr. 407-XV din 26.07.2001 și ca urmare prețul inițial de vânzare al imobilelor respective a fost indicat ca fiind mai mic decât valoarea reziduală de bilanț (valoarea lor reală, luînd în considerație uzura), aceasta fiind altă modalitate prin care bunurile au fost evaluate la preț inițial de vânzare mai mic decât valoarea reziduală de bilanț. A menționat că, procedeele indicate supra sînt în legătură cauzală directă cu survenirea consecințelor scontate de Iscolnii D., care ulterior, a scos la vânzare cele 7 imobile substanțial devalorizate, pentru ca aceste bunuri să fie procurate de el și de persoanele afiliate lui la prețuri reduse.

Adițional, procurorul a mai menționat că, în motivarea sentinței, instanța s-a referit la hotărîrea irevocabilă a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 26.11.2009, emisă în legătură cu examinarea cauzei civile inițiate la cererea SRL "Mobvaro-M" în care se indica că, *nici unul din contractele de vânzare - cumpărare încheiate de inculpat nu a fost anulat sub pretextul ilegalității, diminuarea prețului, vânzarea în lipsa petrecerii licitației, prejudicierea statului.* Cu privire la acest aspect procurorul consideră că instanța a omis să indice faptul că în hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău se face referire la faptul că în legătură cu cererea SRL "Mobvaro-M" a fost intentată o cauza penală și că în acest caz examinarea ilegalității actelor urmează a fi făcută în cauza penală. Cu alte cuvinte, procurorul menționează că Judecătoria Ciocana a statuat asupra legalității actelor juridice în baza hotărîrii instanței civile, care nu s-a expus cu privire la legalitatea aceluiași acte juridice, pe motiv că, aceasta urmează a fi examinată de instanța penală.

Procurorul a mai indicat ca, nu este de acord cu concluzia expusă în sentință, precum că ordinul nr. 2 din 06.08.2003, este decizia comisiei colective a SA "Transcereale" și nu decizia personală a inculpatului, deoarece ordinul respectiv a fost emis și semnat unipersonal de către Iscolnii D. înainte de a avea loc ședința ce urma să dispună decizia colectivă, a introdus în documente și a autentificat conținutul unor documente, care atestau fapte ce nu corespundeau adevărului.

Prin urmare, instanța de fond a emis o sentință ilegală și neîntemeiată, iar probele administrate în cadrul urmăririi penale și puse la baza acuzării sunt pertinente, concludente, utile și dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului Iscolnii D. în săvîrșirea infracțiunilor imputate;

- reprezentantul părții vătămate SRL "Mobvaro-M", Benderschi V., casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de condamnare a lui Iscolnii D. în baza art. 191 alin. (5), 314 alin. (1), 335 alin. (3) lit. b), 361 alin. (2) lit. (d) Cod penal,

recunoașterea în calitate de parte vătămată și civilă cu repunerea în drepturile prevăzute de art. 59-60, art. 61-62 Cod de procedură penală și încasarea de la inculpat a sumei de 1 212 494 lei, prejudiciu cauzat prin infracțiune.

În motivarea apelului a invocat că, în cadrul urmăririi penale, în baza ordonanței din 03.04.2009, directorul SRL "Mobvaro-M" a fost recunoscut în calitate de reprezentant al părții vătămate, dar în cadrul urmăririi penale în cauză și ulterior a cercetării judecătorești, contrar prevederilor art. 59-60 Cod de procedură penală, SRL "Mobvaro-M" nu a fost informată și reprezentantul ei nu a făcut cunoștință cu materialele cauzei penale, respectiv nu a participat la ședințele judecătorești, iar cu sentința de achitare a lui Iscolinîi D. nu a făcut cunoștință, pînă la data de 24.05.2013, cînd a luat cunoștință cu materialele cauzei penale la Curtea de Apel Chișinău, după depunerea de către procuror a apelului.

Totodată, reprezentantul părții vătămate a considerat sentința neîntemeiată și ilegală, deoarece toate probele administrate în cadrul urmăririi penale dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii imputate și prin acțiunile acestuia au fost cauzate daune în proporții deosebit de mari statului, precum și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice SRL "Mobvaro-M" în circumstanțele indicate în rechizitoriu.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2014, au fost admise apelurile declarate, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Iscolinîi D. a fost condamnat în baza:

- art. 191 alin.(5) Cod penal, la 9 ani închisoare;

- art. 335 alin. (1¹) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita o anumită activitate în domeniul gestionării bunurilor materiale pe termen de 3 ani.

Iar conform art. 84 alin. (1) și (2) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, inculpatului i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 10 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita o anumită activitate în domeniul gestionării bunurilor materiale pe termen de 3 ani.

Termenul executării pedepsei aplicate lui Iscolinîi D. urma a fi calculat din ziua reținerii inculpatului.

Prin aceeași decizie a fost încetat procesul penal în baza art. 361 alin.(2) lit. d) Cod penal în privința lui Iscolinîi D., din motivul intervenirii termenului de prescripție.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată SRL "Mobvaro-M" a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să se pronunțe instanța civilă.

5. Instanța de apel a constatat faptele incriminate lui Iscolinîi D. prin rechizitoriu și a reținut probele ce confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (5), 335 alin. (1¹), 361 alin. (2) lit. d) Cod

penal și anume: - *declarațiile*: reprezentatului părții vătămate SRL "Mobvaro-M", Benderschi V.; martorilor: Lipcan V., Cociug M., Timofei S., Șalaru M., și Buză V.

Concomitent, vinovăția inculpatului, în comiterea infracțiunilor incriminate, a fost dovedită și prin *materialele cauzei* și anume: - *procesul-verbal de ridicare din 03.04.2009*, prin care s-a ridicat de la OCT Chișinău, dosarul cadastral, dosarul tehnic și registrul bunurilor imobile aflate în litigiu pe cauza dată; - *procesul-verbal de ridicare din 28.10.2009*, prin care s-au ridicat de la SA "Ex-Prod-Trans" (succesorul SA "Transcereale") documentele privind evidența imobilului aflat în litigiu pe cauza dată; - *procesul-verbal de ridicare din 12.12.2008*, prin care s-au ridicat de la cet. Buză V., documente privind procurarea imobilului aflat în litigiu, care i-au fost transmise de către Iscolinîi D.; - *raportul de expertiză nr. 1310 din 01.06.2009*, prin care s-a stabilit că bunurile aflate în litigiu pe cauza dată au fost înstrăinate la un preț mai mic decât cel de piață, la situația efectuării tranzacției de vânzare; - *actul de control din 03.07.2009*, conform căruia au fost stabilite un șir de încălcări la înstrăinarea imobilelor aflate în litigiu pe cauza dată; - *ordinul nr. 2 din 06.08.2003*, potrivit căruia conform dispoziției Consiliului SA "Transcereale", s-a dispus crearea unei comisii pentru aprecierea costului real al fondurilor fixe ale întreprinderii și tot prin acest ordin, comisia a decis pregătirea tuturor actelor în vederea înaintării către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Departamentului privatizare și Administrare a proprietății de Stat cu scopul acordării autorizației la comercializarea fondurilor fixe (f.d. 39, vol. I); - *procesul-verbal al ședinței Consiliului SA "Transcereale", din 07.08.2003*, a cărui ordine de zi a fost comercializarea fondurilor fixe ale întreprinderii, rezultă că acesta nu a fost anulat și nu a fost contestat (f.d. 40, vol. I); - *autorizația cu nr. 08-04/201/4191 din 09.10.2003* eliberată directorului SA "Transcereale", de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în care era menționat faptul că aceste active pot fi comercializate contra mijloacelor bănești prin negocieri directe, dacă pentru aceste active pînă la publicarea comunicatului informativ a fost propus un preț mai mare decât prețul inițial și condiții mai avantajoase, condiții prevăzute de pct. 13 al Regulamentului cu privire la modul de comercializare a activelor neutilizate în procesul tehnologic al întreprinderilor, aprobat prin HG nr. 665 din 29.11.1996 (f.d.41, vol. I); - *contractele de vânzare - cumpărare din 30.12.2003, 15.10.2004, 26.05.2004*, prin care au fost vîndute garajul lit. "C", la 47 879 lei și blocul de producere lit. "D", la 50 976 lei (f.d.162-165, vol. I); - *răspunsul adresat SA "Transcereale", de Departamentul Privatizării al RM*, prin care se indică că decizia și modalitatea de comercializare a activelor neutilizate în procesul tehnologic al întreprinderilor, aprobat prin HG nr.665 din 29.11.1996, o adoptă autoritatea centrală de specialitate, în cazul dat de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și nu necesită coordonare cu Departamentul Privatizării (f.d. 42 vol. I); - *hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 26.11.2009*, rămasă irevocabilă, prin care SRL "Mobvaro-M" a solicitat ulterior declararea nulității contractelor de vânzare-cumpărare încheiate între ea și SA "Transcereale", SA "Orizont", motivul și temeiul acțiunii fiind același - diminuarea prețului, vânzarea în

lipsa petrecerii licitației, prejudicierea statului (f.d. 210, vol. I); - *decizia Curții Supreme de Justiție din 01.12.2010*, prin care s-a constatat că SRL "Mobvaro-M", în anul 2003 nu era acționarul societății în cauză și acestuia careva prejudicii nu i s-au cauzat (f.d. 250, vol. II).

Instanța de apel apreciind probele expuse supra prin prisma prevederilor art. 100-101 Cod de procedură penală, a conchis că prima instanță, la adoptarea sentinței, incorect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și eronat a ajuns la concluzia că inculpatul Iscolinîi D. n-a comis infracțiunile imputate, astfel nefiind acordată deplină eficiență dispozițiilor art. 7, 101, 384 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a menționat că, a judecat cauza în limitele învinuirii formulate, conform prevederilor art. 325 Cod de procedură penală, la bază fiind pusă *ordonanța din 20.11.2013, privind concretizarea învinuirii în instanța de apel (f.d. 145-154, vol. VIII)*.

Astfel, instanța a considerat că prin ordonanța menționată nu se agravează situația inculpatului Iscolinîi D. și nu se lezează dreptul lui la apărare.

Totodată, instanța de apel a mai remarcat că prin ordonanța nominalizată, precum și în procesul dezbaterilor, procurorul a cerut excluderea din întregul volum de învinuire a faptei incriminate în baza art. 314 alin. (1) Cod penal, astfel instanța de apel, prin prisma prevederilor art. 325 Cod de procedură penală, nu a judecat cauza în partea respectivă.

Instanța de apel a considerat că, versiunea inculpatului, precum că n-a săvârșit infracțiunile incriminate nu este confirmată prin probe pertinente și concludente fiind apreciată ca fiind neobiectivă și, respectiv, reprezentînd un mijloc de apărare, urmărindu-se scopul de a evita răspunderea penală pentru faptele comise.

Cu referire la afirmația apărării precum că, Organul de Urmărire Penală a anexat la materialele dosarului xerocopii neautentificate ale documentelor incluse în volumul învinuirii, instanța de apel a menționat că, faptul dat nu constituie temei de achitare a inculpatului, fiindcă în instanța de apel au fost prezentate de către procuror și reprezentantul părții vătămate atît acte originale, cît și copii autentificate în modul prevăzut de lege, ce confirmă vinovăția lui inculpatului în comiterea infracțiunilor imputate și constatate la judecarea cauzei.

Tot aici, instanța a menționat că, urmărirea penală s-a desfășurat cu respectarea procedurii prevăzute de lege și respectiv nu se constată încălcări care atrag nulitatea actelor procedurale efectuate. În cadrul urmăririi penale, inculpatului i-au fost respectate drepturile procesuale prevăzute în articolele 64 și 65 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a apreciat ca fiind declarative afirmațiile inculpatului precum că, vânzarea - cumpărarea imobilelor a SA "Transcereale", au fost efectuate în modul prevăzut de lege și că nu a fost cauzat careva prejudiciu statului, or în cazul în care nu ar fi fost cauzat prejudiciul, în evidența contabilă a SA "Transcereale", ar fi fost indicate toate tranzacțiile de înstrăinare a bunurilor și, respective, situația reală a stării financiare a întreprinderii, însă aceasta nu s-a realizat din motivul, că conducătorul SA "Transcereale", inculpatul Iscolinîi D. a tăinuit starea economico-

financiară reală, indicînd în darea de seamă din februarie 2004, date eronate privind aflarea la contul SA "Transcereale", inclusiv a imobilelor, care, în realitate, fuseseră înstrăinate ilegal la 30.12.2003.

În continuare, instanța de apel a menționat că, interesul material și personal al inculpatului Iscolinîi D. în comiterea *abuzului de serviciu* și a *însușirii bunurilor* statului a fost demonstrat la judecarea cauzei în mod evident prin modalitatea de *sustragere* - indicarea, că valoarea inițială de bilanț (reală) a imobilelor este mai mica decît valoarea acestora conform datelor evidenței contabile la contul 123 « mijloace fixe» la momentul inventarierii, ignorarea de către Iscolinîi D. a indicațiilor metodologice "Privind determinarea valorii estimative a complexului patrimonial al întreprinderii și stabilirea prețului de vânzare a patrimoniului statului", aprobate prin *HG nr. 1056 din 12.11.1997, a prevederilor art. 65, alin. (2), lit. b și art. 82, alin. 1, lit. a), art. 83 alin. (1) din Legea nr. 1134 din 02.04.1997 privind societățile pe acțiuni*, neprezentînd actul de estimare a bunurilor la aprobarea consiliului societății, pentru ca acesta să aprobe valoarea de piață a bunurilor ce urmau a fi obiect de înstrăinare în cadrul unei tranzacții de proporții contrar prevederilor legale prevăzute de *art. 65, alin. (2), lit.. b) și art. 82, alin. 1, lit. a) din Legea nr. 1134 din 02.04.1997*, Iscolinîi D. nu a prezentat actul de estimare respectiv la aprobarea consiliului societății, nu a convocat Adunarea generală a SA "Transcereale", pentru ca acestea să aprobe valoarea de piață a bunurilor ce urmau a fi obiect de înstrăinare în cadrul unei tranzacții de proporții, dar a dispus încheierea a 7 contracte separate cu diferite persoane, pe parcursul unei zile și autentificate la același notar, ca mai apoi obiectivele imobile să fie achitate din mijloacele bănești puse la destinația cumpărătorilor de către Iscolinîi D. și persoane afiliate dînsului cu ulterioara transmitere a imobilelor în proprietatea lui Iscolinîi D., Tătaru P. și rudelor sale.

Instanța de apel, a respins ca fiind nefondate afirmațiile inculpatului, precum că de către el nu a fost cauzat prejudiciul SRL "Mobvaro-M", invocîndu-se hotărîrea irevocabilă a judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 26.11.2009, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 01.12.2010, deoarece, potrivit articolului 9 Cod penal, timpul săvîrșirii faptei se consideră timpul cînd a fost săvîrșită acțiunea (inacțiunea) prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor.

Astfel, faptul, că inculpatul a comis infracțiunea în anul 2003, prejudiciind bunurile statului, dar neavînd la acel moment relații juridice cu SRL "Mobvaro-M", nu demonstrează lipsa vinovăției lui Iscolinîi D. în cauzarea prejudiciului SRL "Mobvaro-M", deoarece însușirea ilegală a bunurilor, tănuirea de către inculpat a situației reale financiare din SA "Transcereale", în anul 2003-2004, a condus ulterior, în anul 2008, la includerea în lista mijloacelor fixe dispuse spre privatizare a imobilelor, care fuseseră înstrăinate de către inculpat încă în anul 2003, dar valoarea cărora a fost achitată de SRL "Mobvaro-M", ca obiecte dispuse spre privatizare.

Acțiunile de falsificare de către Iscolinîi D. a ordinului nr. 02 din 06.08.2003, care conținea date false privind formarea comisiei în baza deciziei consiliului SA "Transcereale", pentru aprecierea costului real al fondurilor fixe ale SA

”Transcereale”, sunt evidente prin însuși faptul, că este un act unipersonal, emis și semnat anume de către Iscolinîi D. în scopul înstrăinării bunurilor SA ”Transcereale” și care a avut ca urmare cauzarea prejudiciului statului în proporții mari.

Cu referire la episodul incriminat inculpatului în baza art. 335 alin. (3) lit. b) Cod penal, instanța de apel interpretând prevederile din art. 10 alin. (1) Cod penal în raport cu prevederile din art. 335 alin. (3) lit. b) și 335 alin. (1¹) Cod penal, sub aspectele privind acțiunea legii penale în timp și retroactivitatea acesteia, a considerat că, în speță, calificarea faptei săvârșite, urmează a fi efectuată în baza legii noi, dat fiind că este mai favorabilă, care ușurează pedeapsa, or potrivit Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 326 din 23.12.2013, în vigoare din 25.02.2014, art. 335 Cod penal, a fost completat cu alin. (1¹), care cuprinde componența de infracțiune prevăzută la alin. (3), lit. b) din acest articol .

Astfel, legislatorul a transferat componența de infracțiune prevăzută la art. 335 alin. (3) lit. b) Cod penal, în cuprinsul altei norme penale speciale - art. 335 alin. (1¹) Cod penal și prin încheierea din 11.06.2014, în conformitate cu prevederile art. 249 Cod de procedură penală, instanța de apel a dispus: înlocuirea sintagmei ”art. 335 alin. (3) lit. b) Cod penal” cu sintagma „335 alin. (1¹) Cod penal”.

Cu privire la răspunderea penală a inculpatului în baza art. 361 alin. (2) lit. d) Cod penal, instanța de apel a constatat că, din ziua săvârșirii infracțiunii respective, clasificată conform articolului 16 Cod penal, ca fiind *mai puțin gravă*, au expirat 5 ani.

Prin urmare, pe episodul dat a intervenit termenul de prescripție prevăzut la art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal și conform art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei se constată temeiul prevăzut în art. 275 pct. 4) și 285 alin. (1) Cod de procedură penală - a intervenit termenul de prescripție, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

Soluționând acțiunea civilă, instanța de apel a decis admiterea acesteia în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă, deoarece pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părții civile ar fi necesară amînarea și tergiversarea judecării cauzei.

La stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 7, 61, 75, 75-78 Codul penal, a ținut cont de gradul prejudiciabil și pericolul social al infracțiunilor comise, de persoana inculpatului Iscolinîi D., de circumstanțele cauzei, care atenuază sau agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra vinovatului, considerînd că este rațional și rezonabil să fie aplicată pedeapsa prevăzută de lege sub formă de *închisoare*, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita o anumită activitate în domeniul respectiv, or în cauză, nu s-au stabilit circumstanțe ce ar justifica aplicarea unei pedepse mai ușoare decît cea prevăzută de lege, precum și aplicarea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Lozan O. în numele inculpatului Iscolinîi D., care invocînd temei de casare prevederile art.

427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia cu menținerea hotărârii primei instanțe, prin care Iscolinîi D. a fost achitat, din motiv că nu s-a constatat existența faptelor infracționale, menționând că, învinuirea adusă inculpatului este neîntemeiată, deoarece acuzarea de stat nu a prezentat careva probe pertinente și concludente ce ar proba vinovăția inculpatului în săvârșirea faptelor penale care i se impută și asupra legăturii cauzale directe între acțiunile acestuia și efectul avut loc.

Instanța de apel în decizia sa a distorsionat și a interpretat greșit faptele, probele și declarațiile martorilor în defavoarea inculpatului, a dat o apreciere greșită și neîntemeiată înscrisurilor anexate la dosarul penal, s-a contrazis în multe afirmații, astfel s-a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Totodată, recurentul a menționat că toată decizia instanței de apel cuprinde expunerea repetată a faptelor, copiată mot-a-mot din apelurile procurorului și a părții vătămate, nu conține parte motivantă proprie care să motiveze măcar într-un fel concluzia la care a ajuns în final.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 25.11.2014, a fost admis recursul declarat, casată total decizia instanței de apel și dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată, fiind aplicată în privința lui Iscolinîi D. măsura preventivă, obligațiunea de nepărăsire a localității, pînă cînd sentința va deveni definitivă.

8. În motivarea soluției adoptate, Colegiul penal lărgit a menționat că la examinarea cauzei în privința lui Iscolinîi D. în ordine de apel, instanța a admis încălcarea prevederilor legale cu privire la *limitele judecării cauzei*.

Astfel, Colegiul lărgit a constatat din materialele cauzei faptul că, potrivit rechizitorului la cauza penală nr. 2008036839 (dosarul nr. 1-364/2010) și rechizitorului la cauza penală nr. 2012978054 (dosarul nr. 1-392/2012), Iscolinîi D. a fost învinuit în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (5), 335 alin. (3) lit. b), precum și art. 314 alin. (1) Cod penal. Aceste dosare penale în baza încheierii Judecătorei Ciocana mun. Chișinău au fost conexe într-o procedură unică (f.d. 52-53, Vol.IV).

Ulterior, în ședința de judecată din 21.10.2011 a instanței de fond acuzatorul de stat a înaintat un demers privind restituirea cauzei pe un termen de o lună pentru reluarea urmăririi penale, formularea unei învinuiri noi în sensul agravării, în temeiul prevederilor art. 326 alin. (2) Cod de procedură penală, cu restituirea ulterioară a dosarului penal instanței cu un nou rechizitoriu (f.d. 17-18; 90, vol. V), demersul indicat fiind admis de către instanța de judecată prin încheierea din 18.11.2011, astfel procurorul realizîndu-și acest drept prevăzut de lege cu acceptul instanței de judecată (f.d. 91-93, vol. V).

Astfel, prin ordonanța din 14.12.2011, Iscolinîi D. a fost pus sub învinuire în baza art. 361 alin. (2) lit. d), 335 alin. (3) lit. b), 191 alin. (5) Cod penal (f.d. 10-12, vol. III), fiindu-i suplimentar incriminată săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361

alin. (2) lit. d) Cod penal, fără ca aceasta învinuire să figureze anterior în rechizitoriul, expediat în instanță.

Prin urmare, Colegiul lărgit a constatat că un nou rechizitoriu în privința lui Iscolinîi D. n-a fost întocmit, deși inculpatul a fost audiat suplimentar (f.d. 14 vol. III), iar dosarul a fost remis în instanță la 19.12.2011 (f.d. 94 vol. V), materialele fiind aduse la cunoștință lui Iscolinîi D. la 14.12.2011 (f.d. 16 vol. III).

După parvenirea cauzei penale pentru judecare în ordine de apel, la 20.11.2013, procurorul fără a solicita restituirea dosarului pentru modificarea învinuirii, a înaintat în ședința de judecată a instanței de apel un demers prin care a solicitat înaintarea ordonanței *"de învinuire a inculpatului în sensul concretizării învinuirii aduse"* (f. d. 142 vol. VIII).

Instanța de apel, fără a audia opiniile participanților la ședința de judecată, a acceptat în mod tacit solicitarea procurorului, care a înmînat ordonanța din 20.11.2013 (f.d. 145-154 vol. VIII), ședința fiind amînată pentru data de 24.12.2013 (f.d. 143 vol. VIII), pentru ca procurorul să prezinte originalele probelor anexate la materialele dosarului, instanța de apel a trecut cu vederea necesitatea de a întreba partea apărării cu privire la faptul dacă aceasta necesită de careva timp pentru a se pregăti pentru examinarea în continuare a cauzei.

Din analiza ordonanței din 20.11.2013 Colegiul lărgit a constatat că aceasta conține referirea la un șir de circumstanțe de fapt și de drept, care n-au constituit obiectul cercetării în cadrul urmăririi penale și nici cele judecătorești în instanța de fond, agravînd substanțial învinuirile aduse inculpatului.

Colegiul lărgit a reținut că, instanța de apel, contrar practicii judiciare stabilite, judecînd apelurile declarate a adoptat o hotărîre de condamnare potrivit ordonanței de concretizare a învinuirii aduse inculpatului Iscolinîi D. din 20.11.2013, fără a-și motiva decizia în acest sens, considerînd în mod eronat că acest fapt nu încalcă dreptul la apărare al inculpatului Iscolinîi D., expunînd aceste considerente în mod declarativ în decizia adoptată.

Mai mult decît atît, Colegiul lărgit a constatat că ordonanța indicată (din 20.11.2013), a fost înaintată în ședința instanței de apel și potrivit textului acesteia este, de fapt, o ordonanță de punere sub învinuire în baza art. 361 alin. (2) lit. d); 335 alin. (3) lit. b) și art. 191 alin. (5) Cod penal, nefiind bazată pe prevederile art. 326 Cod de procedură penală.

Colegiul lărgit a statuat că ordonanța de concretizare a învinuirii aduse inculpatului Iscolinîi D. din 20.11.2013, este contrară legii și urma a fi respinsă de către instanța de apel, deoarece modificarea învinuirii în sensul agravării ei la această etapă a procesului judiciar nu este posibilă, deoarece duce la încălcarea dreptului la un proces echitabil al inculpatului.

Colegiul lărgit în acest sens a reiterat că, potrivit practicii judiciare, în cadrul judecării apelului, procurorul nu poate modifica acuzarea în sensul agravării ei, din motiv că aceasta ar leza substanțial dreptul inculpatului la un proces echitabil

(învinuirea respectivă nu parcurge triplul grad de jurisdicție, luînd în considerare faptul că este formulată în instanța de apel).

Ignorarea jurisprudenței CtEDO și încălcarea prevederilor art. 325, 326 din Codul de procedură penală de către Curtea de Apel Chișinău la examinarea cauzei prezente a dus la lezarea substanțială a dreptului inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art. 6 din CoEDO.

Colegiul lărgit a reținut că instanța de apel contrar practicii judiciare și jurisprudenței CtEDO a încălcat grav prevederile legale, fiind admise erori procesuale care în opinia Colegiului, cad sub incidența prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit a constatat, că totalitatea circumstanțelor menționate supra confirmă necesitatea casării deciziei supuse recursului cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată, în cadrul căreia urmează să se țină cont de indicațiile formulate de către instanța de recurs la examinarea recursului ordinar depus în cauză.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urma să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care stabilesc procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, asupra celor indicate în prezenta decizie, precum și să dea răspuns la toate argumentele invocate atât în apeluri, cât și invocate în recurs.

Instanța de apel de asemenea urmînd să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță, să le dea o apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, ținînd cont de motivele casării deciziei atacate, de prevederile practicii judiciare stabilite, de practica relevantă a CtEDO, să înlătore omisiunile admise și să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2015, au fost admise dar și din alte motive apelurile procurorului și reprezentantului părții vătămate SRL "Mobvaro-M", Benderschi V., dispus casarea sentinței și pronunțat o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal în privința lui Iscolinîi D. pe episodul învinuire în baza art. 314 alin. (1) Cod penal, a fost încetat, în legătură cu renunțarea acuzatorului de stat la învinuire pe acest capăt de acuzare.

Procesul penal în privința lui Iscolinîi D. pe episodul învinuire în baza art. 361 alin. (2) lit. d) Cod penal, a fost încetat, în legătură cu existența altor circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale.

Iscolinîi D. a fost condamnat în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, la 2 ani închisoare și conform art. 335 alin. (1¹) Cod penal (redacția 23.12.2013), la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau a exercita anumite activități

legate de administrarea societăților comerciale sau administrarea bunurilor materiale pe termen de 3 ani.

Conform prevederilor art. 84 Cod penal, prin cumul parțial a pedepselor numite Iscolinîi D. a fost condamnat definitiv la 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau a exercita anumite activități legate de administrarea societăților comerciale sau administrarea bunurilor materiale pe un termen de 3 ani de zile, iar conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pe un termen de probă 2 ani.

Acțiunea civilă înaintată de către reprezentantul SRL "Mobvaro-M", Benderschi V. a fost admisă în principiu, urmînd a fi soluționată în ordinea procedurii civile.

10. Instanța de apel a conchis că, procesul penal în privința lui Iscolinîi D. pe episodul învinuirii în baza art. 361 alin. (2) lit. d) Cod penal, urmează a fi încetat, în legătură cu existența altor circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale, deoarece la punerea sub învinuire a inculpatului Iscolinîi D. (*ordonanța procurorului din 14.12.2011*), nu a fost respectată procedura respectivă, ori noua învinuire a fost adusă în cadrul judecării apelului, fapt prin care inculpatul a fost lipsit de un grad de judecare a cauzei în instanța de fond pe acest capăt de învinuire.

Instanța de apel a reținut că, organul de urmărire penală nu a formulat un nou rechizitoriu nerespectînd procedura înaintării unei noi învinuirii fapt prin care sau încălcat prevederile art. 326 Cod de procedură penală, agravînduse astfel situația inculpatului și lezîndu-se dreptul la un proces echitabil.

Cu referire la învinuirea adusă inculpatului Iscolinîi D. în baza art. 314 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a dispus încetarea procesului conform prevederilor art. 53, 275, 285, 391 alin. (1) p. 5) Cod de procedură penală, deoarece acuzatorul de stat a renunțat la susținerea învinuirii pe acest capăt de acuzare.

În rest, instanța de apel a reținut învinuirea adusă inculpatului Iscolinîi D., prin rechizitoriu și a încadrat faptele inculpatului în baza *art. 196 alin. (4) și art. 335 alin. (1¹) Cod penal, în redacția Legii nr. 326 din 23.12.2013*, menționînd în acest sens că, concluziile instanței de fond expuse în sentință și argumentele părții apărării cu privire la nevinovăția inculpatului sunt irelevante, contravin probelor prezentate de partea acuzării și circumstanțelor cauzei.

Instanța de apel a conchis că, deși conform rechizitoriului Iscolinîi D. a fost învinuit în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, prima instanță în mod eronat și absolut nemotivat l-a achitat, or acesta deținînd funcția de administrator al SA "Transcereale", neavînd scop de delapidare a averii străine prin însușirea ilegală a bunurilor încredințate în mod ilegal prin abuz de serviciu din interes personal și material, fără respectarea prevederilor legale a vîndut către persoane terțe prin proceduri *viciate* și la prețuri neconcordante cu procedura de licitație, în rezultat cauzînd proprietarului daune în proporții deosebit de mari în sumă de 923 102 lei.

Instanța de apel a stabilit că, în speță mijloacele folosite pentru săvârșirea infracțiunii de înstrăinarea bunurilor SA "Transcereale", au fost folosite nu pentru delapidarea averii străine, dar pentru cauzarea pe altă cale a daunelor materiale prin înșelăciune și abuz de încredere fără scop de însușire.

Altfel spus, sub aspectul *laturii obiective*, distincția principală dintre infracțiunea specificată la art. 196 Cod penal și infracțiunea de delapidare a averii străine (art. 191 Cod penal), constă în *mecanismul de cauzare a daunelor materiale*: în cazul delapidării averii străine, masa patrimonială a victimei este diminuată în aceeași proporție în care sporește masa patrimonială a făptuitorului, în cazul infracțiunii prevăzute la art. 196 Cod penal, masa patrimonială a victimei nu sporește în proporția pe care o exprimă eschivarea făptuitorului de a-și executa obligațiile pecuniare față de victimă fapt stabilit în cazul acțiunilor săvârșite de inculpatul Iscolinîi D., or în cazul delapidării averii străine bunul încredințat în administrare este însușit de către făptuitor, relevându-se semnele sustragerii, iar în situația infracțiunii de la art. 196 Cod penal, nu are loc însușirea bunului aflat în administrarea subiectului activ, ci cauzare de orice daune materiale prin abuz de încredere, dacă fapta nu constituie însușire.

Cu referire la învinuirea înaintată în baza art. 335 alin. (3) lit. b) Cod penal, instanța de apel ținând cont de modificările operate prin *Legea nr. 326 din 23.12.2013*, a conchis că faptele vor fi apreciate ca infracțiune comisă conform art. 335 alin. (1¹) Cod penal, în redacția legii menționate, ori sancțiune legii prevăzute la alin. (3) art. 335 Cod penal, prevede o pedeapsă mai mare și conform art. 10 Cod penal, se va aplica efectul retroactiv al legii penale.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că nu poate fi menținută sentința de achitare nici pe capătul de învinuire adus inculpatului Iscolinîi D. în baza art. 335 alin. (1¹) Cod penal, deoarece aceasta nu conține careva argumente și probe care ar confirma nevinovăția inculpatului și ar combate probele acuzării pe care instanța le-a reținut ca pertinente, concludente, care au fost acceptate și puse la baza sentinței de condamnare.

Instanța de apel a apreciat drept o metodă de apărare poziția inculpatului Iscolinîi D., privind nerecunoașterea vinovăției, or circumstanțele de fapt, reținute în sarcina inculpatului, au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, declarațiile reprezentantului părții vătămate, martorilor, materialele dosarului, apreciate cu respectarea prevederilor art. 101 Cod penal, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor. Astfel, instanța de apel a respins poziția de nevinovăție aleasă de către inculpat.

Deliberând asupra pedepsei instanța de apel a considerat oportun de a-i stabili inculpatului o pedeapsă sub formă de *închisoare*, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau a exercita anumite activități legate de administrarea societăților comerciale sau a bunurilor materiale iar conform prevederilor art. 90 Cod penal, instanța a considerat că scopul educativ și preventiv al pedepsei inculpatului

Iscolinii D. poate fi atins prin suspendarea condiționată a executării acesteia cu stabilirea unui termen de probă.

Ce ține de acțiunea civilă înaintată de SRL "Mobvaro-M", reieșind din prevederile art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat, că aceasta urmează a fi admisă în principiu urmînd ca asupra despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă, or pe parcursul anchetei și judecării cauzei reprezentantul SRL "Mobvaro-M", a înaintat mai multe acțiuni civile prin care a solicitat încasarea diferitor sume ca prejudiciu material, inițial 1 044 523 lei, apoi 1 392 702 lei și ulterior 2 473 010 lei, astfel cuantumul sumelor cerute nu corespundeau actului de învinuire apreciată ca fiind de 923 102 lei, ultima sumă solicitată de partea vătămată depășea în mărime dublă față de suma inițial cerută, totodată nefiind probată în mod corespunzător, fapt ce face imposibil admiterea unei sume care nu și-a găsit confirmare prin probe administrate de instanță.

11. Împotriva deciziei instanței de apel declară recursuri ordinare procurorul, reprezentantul părții vătămate SRL "Mobvaro-M", Benderschi V. și avocatul Lozan O. în numele inculpatului Iscolinii D., care solicită:

11.1. *procurorul*, invocînd temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului, procurorul invocă următoarele argumente:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel;
- hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;
- motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii;

- în cazul în care instanța de apel nu este de acord cu aprecierea probelor de către procuror și a ajuns la concluzia reîncadrării acțiunilor inculpatului Iscolinii D. de la art. 191 alin. (5) Cod penal în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, urma să dezvăluie această concluzie, expunîndu-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și puse la baza sentinței de reîncadrare, fapt ce n-a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale;

- în speță, la examinarea cauzei în ordine de apel, instanța nu a respectat prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, precum și statuările prescrise la *pct. 14 al HP CSJ nr. 22 din 12.12.2005 "Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordin de apel"*, din sensul căroră rezultă că nerespectarea acestor cerințe ale legii echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce atrage după sine casarea deciziei instanței de apel;

- instanța de apel reîncadrînd acțiunile inculpatului Iscolinii D. de la art. 191 alin. (5) la art. 196 alin. (4) Cod penal, nu a apreciat obiectiv circumstanțele de fapt și de drept ale cazului, care se confirmă prin următorul cumul de probe: *declarațiile reprezentantului părții vătămate Benderschi V.; martorilor: Lipcan V., Cociug M., Timofei S., Șalaru M., Buză V.; precum și prin materialele cauzei: procesul-verbal de ridicare din 03.04.2009, 28.10.2009, 12.12.2008, raportul de expertiză nr. 1310 din 01.06.200, actul de*

control din 03.07.2009, ordinul nr. 2 din 06.08.2003, procesul verbal al ședinței Consiliului SA "Transcereale", din 07.08.2003, autorizația nr. 08-04/201/4191, din 09.10.2003, contractele de vânzare - cumpărare din 30.12.2003, 15.10.2004, 26.05.2004, răspunsul adresat SA "Transcereale" de Departamentul Privatizării al RM, hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 26.11.2009, decizia Curții Supreme de Justiție din 01.12.2010;

- prin probele cercetate în instanța de judecată cu certitudine a fost dovedită săvârșirea infracțiunilor imputate lui Iscolinîi D., prin rechizitoriu;

- instanța de apel a emis hotărârea pe caz cu încălcarea prevederilor art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, fără cercetarea întemeiată, obiectivă și multiaspectuală a tuturor probelor sub aspectul circumstanțelor cazului și probele prezentate de partea acuzării de stat și fără a indica motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul acuzării;

- instanța de apel reîncadrând acțiunile inculpatului Iscolinîi D. de la art. 191 alin. (5) Cod penal în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, nu a examinat sub toate aspectele probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de fond și apel în cauza penală și neîntemeiat a emis o decizie de reîncadrare a acțiunilor inculpatului;

- conform prevederilor art. 325 Cod de procedură penală, prin ordonanța procurorului din 20.11.2013, a fost concretizată învinuirea în instanța de apel, prin care nu s-a agravat situația inculpatului și nu i s-a lezat vreun drept;

- prin ordonanța nominalizată, precum și în procesul dezbaterilor, procurorul a cerut excluderea din întregul volum de învinuire a faptei incriminate în baza art. 314 alin. (1) Cod penal și a concretizat învinuirea pe art. 335 alin. (3) lit. b), 361 alin. (2) lit. d), 191 alin. (5) Cod penal;

- instanța de apel eronat a indicat precum că, acuzarea a renunțat de la învinuirea adusă în baza art. 314 alin. (1) Cod penal, când de fapt aceasta a fost concretizată prin prisma art. 325 Cod de procedură penală;

- argumentul instanței de apel, precum că se impune încetarea procesului penal pentru învinuirea adusă inculpatului Iscolinîi D. în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, deoarece acest act de învinuire nu a fost supus unui control jurisdicțional este absolut neîntemeiat, deoarece în cazul din speță învinuirea a fost modificată în sensul completării ei și nu în sensul agravării;

11.2. reprezentantul SRL "Mobvaro-M", Benderschi V., invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, casarea acesteia rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de condamnare a lui Iscolinîi D. în baza art. 191 alin. (5), art. 314 alin. (1), 335 alin. (3) lit. b) și art. 361 alin. (2) lit. (d) Cod penal.

În motivarea recursului, recurentul invocă următoarele argumente:

- potrivit normelor procedurale instanța de apel dacă a ajuns la concluzia reîncadrării acțiunilor inculpatului Iscolinîi D. de la art. 191 alin. (5) Cod penal, în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, urma să dezvăluie această concluzie, expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și puse la

baza sentinței de reîncadrare, în speță acest fapt n-a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale;

- în speță, la examinarea cauzei în ordine de apel, instanța nu a respectat prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, precum și statuările prescrise la *pct. 14 al HP CSJ nr. 22 din 12.12.2005 „cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordin de apel”*, din sensul cărora rezultă că nerespectarea acestor cerințe ale legii echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce atrage după sine casarea deciziei instanței de apel;

- instanța de apel examinând apelul evaziv a apreciat totalitatea probelor care demonstrează vinovăția inculpatului Iscolinîi D. de comiterea infracțiunii încriminate, reîncadrându-i acțiunile acestuia în baza art. 196 alin. (4) Cod penal;

- instanța de apel reîncadrând acțiunile inculpatului Iscolinîi D. de la art. 191 alin. (5) la art. 196 alin. (4) Cod penal, nu a apreciat obiectiv circumstanțele de fapt și de drept ale cazului, care se confirmă prin următorul cumul de probe: *declarațiile reprezentantului părții vătămate Benderschi V.; martorilor: Lipcan V., Cociug M., Timofei S., Șalaru M., Buză V.; precum și prin materialele cauzei: procesul-verbal de ridicare din 03.04.2009, 28.10.2009, 12.12.2008, raportul de expertiză nr. 1310 din 01.06.200, actul de control din 03.07.2009, ordinul nr. 2 din 06.08.2003, procesul verbal al ședinței Consiliului SA "Transcereale", din 07.08.2003, autorizația nr. 08-04/201/4191, din 09.10.2003, contractele de vânzare - cumpărare din 30.12.2003, 15.10.2004, 26.05.2004, răspunsul adresat SA "Transcereale" de Departamentul Privatizării al RM, hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 26.11.2009;*

- prin probele cercetate în instanța de judecată cu certitudine a fost dovedită săvârșirea infracțiunilor imputate lui Iscolinîi D., prin rechizitoriu;

- afirmațiile inculpatului, precum că de către el nu a fost cauzat prejudiciul SRL "Mobvaro-M", invocându-se hotărîrea irevocabilă a judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 26.11.2009, menținută prin decizia CSJ din 01.12.2010, nu sunt veridice, deoarece potrivit art. 9 Cod penal, timpul săvârșirii faptei se consideră timpul cînd a fost săvârșită acțiunea (inacțiunea) prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor;

- faptul că inculpatul a comis infracțiunea în anul 2003, prejudiciind bunurile statului, dar neavînd la acel moment relații juridice cu SRL "Mobvaro-M", nu exclude vinovăția lui Iscolinîi D. în cauzarea prejudiciului SRL "Mobvaro-M", deoarece însușirea ilegală a bunurilor, tănuirea de către inculpat a situației reale financiare din SA "Transcereale", în anul 2003-2004, a condus ulterior, în anul 2008, la includerea în lista mijloacelor fixe dispuse spre privatizare a imobilelor, care fuseseră înstrăinate de către inculpat încă în anul 2003, dar valoarea cărora a fost achitată de SRL "Mobvaro-M", ca obiecte dispuse spre privatizare;

- instanța de apel reîncadrînd acțiunile inculpatului Iscolinîi D. de la art. 191 alin. (5) Cod penal în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, nu a examinat sub toate aspectele probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de

fond și apel în cauza penală și neîntemeiat a emis o decizie de reîncadrare a acțiunilor inculpatului.

11.3. avocatul Lozan O. în numele inculpatului Iscolinîi D. invocînd temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, casarea acesteia și menținerea sentinței.

În motivarea recursului, recurentul invocă următoarele argumente:

- învinuirile aduse inculpatului sunt neîntemeiate, deoarece acuzarea de stat nici la faza de urmărire penală, nici în cadrul cercetării judecătorești nu și-a fundamentat poziția acuzatorie pe careva probe, care într-adevăr ar demonstra intențiile ilicite ale inculpatului;

- instanța de apel, la rejudecarea cauzei, deși avînd recomandările Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 25.11.2015, în decizia sa iarăși a admis și a pus la baza acuzațiilor o serie de probe care total nu ar convinge nici un liber observator de vinovăția inculpatului;

- în decizia din 28.01.2016, s-au distorsionat și s-au interpretat greșit faptele, probele și declarațiile martorilor în defavoarea inculpatului, s-a dat o apreciere injustă și neîntemeiată înscrisurilor anexate la dosarul penal, astfel s-a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- în motivarea deciziei la capitolul probe ce demonstrează vinovăția inculpatului, instanța de apel a reținut declarațiile inculpatului, care din prima zi s-a declarat nevinovat și declarațiile martorilor Timofei S. și Lipcan V. care relevă faptul că tranzacțiile nu au fost încheiate fără a avea scopul producerii de efecte juridice, depozițiile cărora contrazic total spusele celorlalți martori;

- instanța de apel nu a cercetat sau constatat nimic nou, nu a examinat pe nou materialele cauzei, ci a copiat integral textul precedentei decizii;

- calificarea acțiunilor inculpatului conform art. 191 alin. (5) Cod penal, paralel cu art. 335 alin. (1¹) Cod penal, din capul locului este ilegală și nu trebuia să fie admisă nici de procuror nici de instanța de apel, deoarece prevederile art. 335 alin. (1¹) dublează în cazul dat art. 191 alin. (5) Cod penla, ambele infracțiuni avînd calificative similare, cum ar fi - *subiectul infracțiunii - persoana care gestionează sau administrează bunurile care i-au fost încredințate; folosirea situației de serviciu; cauzarea de daune în proporții considerabile; interesul material;*

- imputarea infracțiunii prevăzuta la art. 191 alin. (5) Cod penal de către acuzare și includerea ei în rechizitoriu este absurdă și inutilă, iar instanța de apel la ambele judecări a cauzei, dacă ar fi fost atentă și ar fi cercetat cauza multiaspectual și minuțios ar fi sesizat acest moment și l-ar fi exclus neapărat din acuzare;

- învinuirea nu a prezentat careva probe care ar demonstreze vinovăția lui Iscolinîi D., care atribuții cu caracter normativ au fost încălcate de acesta, mai mult, dacă acțiunile acestuia intră în sfera atribuțiilor sale de serviciu, or toate acțiunile acestuia au fost îndreptate strict pentru a stinge datoriile față de stat;

- tranzacțiile efectuate de Inscolinîi D. au fost transparente, concordate cu adunarea Consiliului întreprinderii și cu Ministerul Agriculturii, astfel, avînd

autorizație de a înstrăina bunurile companiei, inculpatul nu poate fi învinuit de abuz de serviciu;

- anterior venirii inculpatului la conducerea companiei, bunurile în speța au fost evaluate de către fostul administrator, astfel, acestea au fost înstrăinate exact la prețul la care au fost evaluate, poate chiar mai mare;

- în urma controlului tematic efectuat de CCCEC, nu au fost dezvăluite careva încălcări comise de inculpat în cadrul conducerii întreprinderii;

- s-a demonstrat fără echivoc că SRL "Mobvaro-M" nu era acționar la SC "EX-Prod-Trans", la momentul tranzacțiilor, iar o hotărâre judecătorească irevocabilă a stabilit lipsa cărui-va prejudiciu material cauzat SRL "Mobvaro-M";

- acuzarea nu a demonstrat care anume drepturi i-au fost încălcate SRL "Mobvaro-M" și în ce constă prejudiciul;

- din materialele cauzei rezultă fără dubii că toate contractele încheiate de Iscolinii D., decizia Consiliului SA "Transcereale", ordinul Ministerului Agriculturii sunt valabile pînă la moment, nu au fost anulate, respectiv sunt legale și nu generează careva prejudicii statului sau altor persoane;

- acuzarea urma să probeze care drepturi și obligații au fost încălcate la caz în procesul conducerii SA "Transcereale", iar infracțiunea prevăzută la art. 335 alin. (1¹) Cod penal, este una materială, de rezultat, iar în sarcina acuzării revenea determinarea cărei persoane fizice sau juridice i-au fost cauzate prejudicii, însă acest moment nu a fost indicat deoarece cu referire la această temă s-a expus deja Curtea Supremă de Justiție în cadrul unui litigiu civil, care nu a constatat careva prejudicieri aduse SRL "Mobvaro-M";

- acțiunile lui Iscolinii D. nu se integrează nici la art. 335 alin. (1¹) Cod penal, or acesta nu a prejudiciat nici propria companie, nici SRL "Mobvaro-M", care de facto nici nu e victima, nu a acționat în interesele proprii ci în interesele companiei pe care o conducea și nici urmări grave nu exista;

- analizînd atît ordonanța de punere sub învinuire cît și rechizitoiu întocmit în privința inculpatului Iscolinii D., instanța conchide că acuzatorul de stat a utilizat noțiuni generale cum ar fi "*a cauzat daune în proporții deosebit de mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege*", fără a indica concret suma prejudiciilor care au fost cauzate;

- în ordonanța de punere sub învinuire se face trimitere la prețul cu care au fost vîndute cele 7 imobile, însă indicarea prejudiciu care a fost cauzat nu este unul și același lucru;

- instanța de apel nu s-a expus asupra faptului prezenței în acțiunile inculpatului a semnelor de înșelăciune sau abuz de încredere.

12. Judecînd recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța este în drept să-l admită cu casarea hotărîrii

atacate și cu trimiterea cauzei la rejudecare, atunci când eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată verificând dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul penal lărgit a statuat asupra admiterii recursurilor declarate și casării totale a deciziei instanței de apel, cu trimiterea cauzei la rejudecare, reieșind din următoarele considerente de fapt și de drept prezente în cauza dată.

În esență, potrivit argumentelor invocate de recurenți se constată că aceștia formulează critici împotriva deciziei instanței de apel, în particular referindu-se la erorile prevăzute la pct. 6), 8) și 12) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală. Or, partea acuzării și reprezentantul părții vătămate invocă că instanța de apel eronat a reîncadrat acțiunile inculpatului din prevederile art. 191 alin. (5) Cod penal în cele ale art. 196 alin. (4) Cod penal, iar partea apărării menționează că, în general instanța greșit a dispus condamnarea inculpatului în baza art. 196 alin. (4), 335 alin (1^a) Cod penal, deoarece acțiunile acestuia nu poartă un caracter penal și nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor imputate.

Colegiul penal lărgit avînd în vedere esența erorilor invocate de recurenți și constatînd că instanța de apel a interpretat eronat prevederile legale și cele jurisprudențiale cu privire la delimitarea infracțiunii de "*Delapidare a averii străine*", de cea a "*Cauzării daunelor materiale prin înșelăciune și abuz de încredere*", se va expune în contextul ce urmează asupra delimitării nominalizate și erorilor admise la etapa judecării apelului acuzatorului de stat.

Așadar, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucît odată exercitat produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atît în fapt, cît și în drept în privința persoanelor care l-au declarat.

Relevante la caz sunt și prevederile din pct. 14.7. al HP CSJ nr. 22 din 12.12.2005 cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel, cu modificările și completările ulterioare, în sensul cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sînt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvîrșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corecte au fost apreciate, dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sînt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost

corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărîrea instanței de fond urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Deci, statuînd asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel la adoptarea soluției expuse în pct. 9. al prezentei decizii, nu a respectat întocmai prevederile legale enunțate supra, interpretînd eronat prevederile legii penale.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței inferioare privind recalificării faptelor comise de inculpat din prevederile art. 191 alin. (5) Cod penal în cele ale art. 196 alin. (4) Cod penal, adică de la infracțiunea de *"Delapidarea a averii străine"* la infracțiunea de *"Cauzare de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere"*, este afectată de erori de drept prescrise de pct. 6) și 12) din art. 427 Cod de procedură penală și este una pripită.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile art. 113 Cod penal, instanța de apel, era obligată să deducă din actele cauzei *"(...) determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvîrșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală"*.

Față de cele menționate, Colegiul penal lărgit amintește că, potrivit dispoziției art. 191 Cod penal, *"Delapidare a averii străine"* se consideră însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului.

Prin însușirea ilegală a bunurilor se prezumă, folosirea sau transmiterea de către făptuitor, în interesul său sau pentru altul, de bani, valori sau alte bunuri încredințate pentru a le gestiona sau a le administra.

În speță, se constată că instanța de apel a conchis asupra reîncadrării acțiunilor săvîrșite de inculpatul Iscolinîi D. în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, deoarece *"(...) nu au fost dovedite faptele de delapidare a averii străine a bunurilor încredințate în proporții deosebit de mari, ori fapta comisă nu constituie infracțiune prevăzute la art. 191 alin. (5) CP, Iscolinîi Dumitru deși nu a însușit ilegal prin înșelăciune sau abuz de încredere bunurile SA "Transcereale", încredințate în administrare lui, în valoare de 1 392 702 lei, abuziv le-a înstrăinat la preț de 369 600 lei, fără respectarea prevederilor legale, astfel cauzînd proprietarului daune în proporții deosebit de mari persoanei juridice "Mobvaro-M" SRL în sumă de 923 102 lei."*

Potrivit art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală la judecarea apelului, instanța de apel trebuie să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar conform art. 417 pct. 8) Cod de procedură penală în conținutul deciziei instanța, de rînd cu alte cerințe, trebuie să descrie temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelurilor, precum și motivele adoptării soluției date. Instanța de apel a ignorat aceste prevederi legale, adoptînd o hotărîre ilegală și neîntemeiată.

Colegiul penal lărgit menționează că, printre criteriile de delimitare a infracțiunilor de *"Delapidare a averii străine"* și *"Cauzare de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere"*, se consemnează că, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, făptuitorul nu obține în posesie careva bunuri concrete ale victimei, ci se eschivează în mod fraudulos să-i transmită acesteia bunuri care i se cuvin ori se folosește de ele în detrimentul victimei. Deci, dacă am fi în prezența infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, aceasta nu poate presupune luarea din posesia victimei a bunurilor, or în caz contrar am fi sub incidența art. 191 Cod penal.

Astfel, conform practicii judiciare și doctrine, noțiunea de *"dobândire ilicită"* este echivalentă cu cea de *"sustragere"*. În sensul legii, se consideră sustragere - luarea ilegală și gratuită a bunurilor din posesia altuia, care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv acestuia, săvârșită în scop acaparator.

Raportînd cele statuate mai sus, la argumentele aduse în textul deciziei instanței de apel, precum că *"(...) referitor la învinuirea adusă în baza art. 191 alin. (5) CP RM, instanța de apel consideră că nu poate fi demonstrată vina inculpatului în săvârșirea infracțiunii de delapidare averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, dat fiind faptul că obiectul material al infracțiunii menționate este format din bani, bunuri mobile, alte valori pe care făptuitorul le gestionează sau le administrează. Astfel, o cerință obligatorie pentru existența infracțiunii de delapidare a averii străine constă în faptul că obiectul material trebuie să se afle efectiv, în condițiile legii, în gestiunea sau administrarea făptuitorului și să fie străin pentru acesta și scoaterea de către făptuitor, fără temei legal, a bunului din posesia sau detenția altei persoane și trecerea acestuia, fără nici un drept, în stăpînirea sa, ținînd cont de faptul că acest bun i-a fost încredințat în administrarea sau gestionare în legătură cu funcția exercitată în unitatea publică sau privată și putea fi utilizat numai potrivit reglementărilor de rigoare și destinației."*, Colegiul penal lărgit conchide că versiunea instanței de apel în această parte nu coroborează cu probele acumulate la dosar.

Prin urmare, Colegiul lărgit menționează că instanța de apel prematur a considerat că, *"(...) sub aspectul laturii obiective, distincția principală dintre infracțiunea specificată la art. 196 CP RM și infracțiunea de delapidare a averii străine (art. 191 CP RM), constă în mecanismul de cauzare a daunelor materiale: în cazul delapidării averii străine, masa patrimonială a victimei este diminuată în aceeași proporție în care sporește masa patrimonială a făptuitorului; în cazul infracțiunii prevăzute la art. 196 CP RM, masa patrimonială a victimei nu sporește în proporția pe care o exprimă eschivarea făptuitorului de a-și executa obligațiile pecuniare față de victimă fapt stabilit în cazul acțiunilor săvârșite de inculpatul Iscolinîi Dumitru. Adică, în cazul delapidării averii străine bunul încredințat în administrare este însușit de către făptuitor, relevîndu-se semnele sustragerii, iar în situația infracțiunii de la art. 196 CP, nu are loc însușirea bunului aflat în administrarea subiectului activ, ci cauzare de orice daune materiale prin abuz de încredere, dacă fapta nu constituie însușire."*, or în cazul infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, făptuitorul folosește bunurile proprietarului și îi cauzează acestuia daună materială în modalitatea prescrisă de dispoziție - prin înșelăciune sau abuz de încredere, însă

bunul material rămîne a fi în continuare ca proprietatea aceleiași persoane, ceea ce, la caz, nu a fost realizat, deoarece potrivit actului de învinuire precum și părții constatatoare a deciziei instanței de apel din 14.12.2015, s-a reținut că, 7 mijloace fixe din proprietatea SA "Transcereale", au fost înstrăinate ilegal prin "contracte de vânzare – cumpărare unor persoane terțe", iar în 3 cazuri proprietar al mijloacelor fixe a devenit ex-directorul SA "Ex-Prod-Trans", Iscolinîi D., care în prezent le gestionează.

De asemenea, Colegiul lărgit specifică că, pentru a încadra acțiunile inculpatului în baza art. 196 Cod penal, instanța de apel urma să invoce care probe confirmă că nu a avut loc însușirea bunurilor SA "Transcereale", aflate în administrarea *subiectului activ* (Iscolinîi D.), ci a fructului beneficiului. În decizia atacată nu este o atare motivare precum că în urma acțiunilor inculpatului, cu referire la bunurile aflate în gestiune, să se confirme existența elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal, care prevede intenția spre folosire temporară a bunurilor, de unde rezultă că prin decizia atacată faptelor săvârșite de inculpat li s-a dat o încadrare juridică greșită.

Prin urmare, instanța de apel era obligată să verifice vinovăția ori nevinovăția inculpatului conform învinuirii înaintate în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, însă, prematur a calificat acțiunile acesteia în baza art. 196 alin. (4) Cod penal.

În această ordine de idei, instanța urma să-și expună punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii, în baza evaluării proprii, readministrate în condiții de oralitate, nemijlocire și contradictorialitate în etapa cercetării judecătorești și a celor administrate, cu respectarea drepturilor părților, în această fază procesuală.

Reieșind din aceste motive, recursurile declarate de procuror, reprezentantul părții vătămate SRL "Mobvaro-M", Benderschi V. și avocatul Lozan O. în numele inculpatului Iscolinîi D., urmează a fi admise, casată decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece instanța de apel nu s-a pronunțat pe motivele invocate în apel și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe argumentat și în strictă conformitate cu prevederile legii penale și procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt ale cauzei și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie, să verifice și să aprecieze probele administrate și examinate în instanța de fond, să le dea o apreciere corespunzătoare, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să înlătore omisiunile admise și să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

13. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Tăut Dorina, de reprezentantul părții vătămate SRL "Mobvaro-M", Benderschi Valeriu și avocatul Lozan Oleg în numele inculpatului Iscolinîi Dumitru, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2015, în cauza penală în privința lui *Iscolinîi Dumitru Alexei* și dispune rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Decizia motivată pronunțată integral la 29 iulie 2016.

Președinte
Judecătorii

Constantin Alerguș
Iurie Diaconu
Ion Guzun
Liliana Catan
Maria Ghervas